

Årsrapport for studiekvalitet 2011

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

INNHold

1.	Innledning	2
2.	Faglig og administrativ organisering	2
3.	Undervisning	3
	Undervisningsutvalget	3
	Grunnundervisningen	4
4.	Studenter	5
	Diplom - kandidatproduksjon	5
	Studenter og produksjon	5
	Studieplan	6
5.	Klagebehandlinger og sykemeldinger	6
	Klage på karakterfastsetting	6
	Klagenemnda	7
	Sykemeldinger	7
6.	Evalueringer	7
	Semesterevalueringer	7
7.	Opptak og innpassing	10
	Opptak til masternivå	10
	Overgang mellom studieprogram	11
	Innpassing av studiene	11
	Ex.phil og tilbud om utvidet fordypningskurs	11
8.	Internasjonalisering	11
	Utveksling	12
	Internasjonalisering hjemme	13
	NOMA - Master in Development Studies	13
9.	Administrative støttefunksjoner	13
	Biblioteket	13
	Studieadministrasjonen	14
	IKT-avdelingen	15
	Forskerskolen	16
	Verkstedene	17
	Driftsavdelingen	18
10.	Etter- og videreutdanning	18
11.	Studentmerittering	20

1. Innledning

Studiekvalitetsrapporten er studieadministrasjonens rapport til styret om studiekvaliteten ved AHO i perioden 01.01.2011 – 31.12.2011.

Verktøyene vi har for å måle studiekvalitet er tall fra databasene FS, Bibsys og DBH, samt semesterevalueringer, læringsmiljøundersøkelse, opptaksrapport, Rapport og planer, og referater fra møter i de strategiske utvalgene i 2011.

Studentservicen som gis av forskningsavdelingen, biblioteket, verkstedene, IKT-avdelingen og driftsavdelingen er svært viktig for studentenes studiehverdag ved AHO. Studiekvalitetsrapporten omfatter derfor også vurderinger og resultater fra disse avdelingene.

Opptaksrapporten 2011 er tidligere lagt frem for styret, og omtales kun i liten grad i denne rapporten. For flere detaljer fra rapporter og strategiske dokumenter omtalt i studiekvalitetsrapporten henvises det til AHOs kvalitetssystem: <http://www.aho.no/no/AHO/Kvalitetssystemet/Plandokumenter-og-rapporter/>

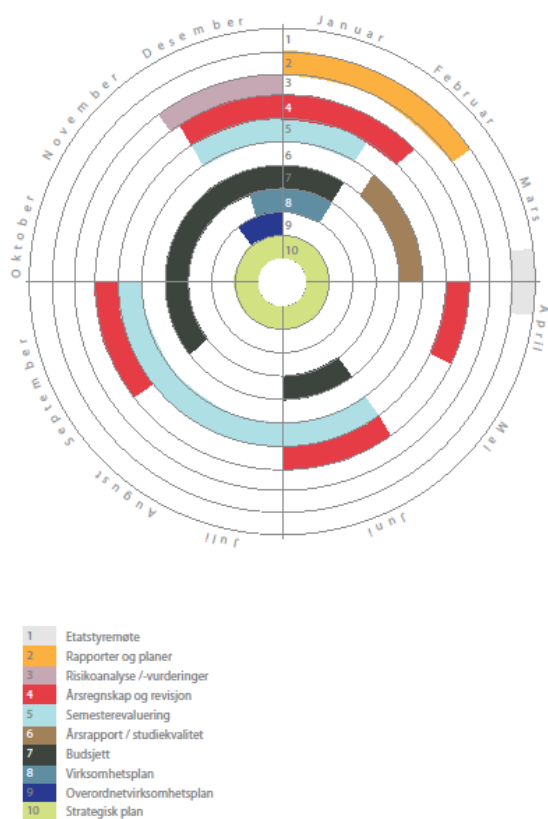
2. Faglig og administrativ organisering

AHO er organisert med enhetlig ledelse og ekstern styreleder. Rina Brunselle Harsvik er oppnevnt som fungerende styreleder i Ågot Valles fravær. Karl Otto Ellefsen er tilsatt rektor (fram til 31.12.2013).

AHO er organisert på to nivåer med en ledergruppe (faglig-administrativt rektorat) som består av Rektor, Prorektor, Direktør forvaltning og Økonomidirektør. Neste nivå består av de 4 instituttene (Arkitektur, Design, Form, teori og historie og Urbanisme og landskap samt 5 administrative avdelinger (Biblioteket, FoU-administrasjonen, IT-avdelingen, Kommunikasjonsavdelingen, Studieadministrasjonen, Økonomi- og driftsavdelingen.)

AHO har i tillegg fire strategiske utvalg relatert til undervisning og forskning: Forskningsutvalget, Undervisningsutvalget, Opptaks- og godkjenningsutvalget og Læringsmiljøutvalget. Alle utvalg har studentrepresentasjon.

Plan- og rapporteringsarbeid er i samsvar med styringshjulet.

3. Undervisning

Undervisningsutvalget

Undervisningsutvalget har representanter fra alle fire institutter og to studentrepresentanter. Utvalget blir ledet av rektor. Utvalget har det overordna ansvaret for undervisningskvaliteten, herunder kvalitetssikring av opptaksprøver, studieplaner, evalueringer og utviklingssaker.

Undervisningsutvalget hadde i 2011 fokus på NOKUT-evalueringens anbefalinger. Det første utvalget tok fatt i var diplomprosessen. NOKUT-komiteen anbefalte en internasjonal evaluering av diplomprosessen, men AHO fant det formålstjenlig først å gjennomføre en grundig intern diskusjon og deretter sette i gang en prosess for implementering av løsninger.

Det har i hovedsak vært to problemstillinger AHO har ønsket å ta tak i ved diplomprosessene: Den første er at prosedyrene har vært til stor belastning for studentene. Dette har ført til at studentenes oppgaver har ikke har et eksperimentelt og utforskende fokus, men i stor grad er dreid mot "safe" oppgaver. En slik dreining passer dårlig sammen med AHOs fokus gjennom studiene og satsingen på forskningsbasert undervisning.

Videre legger AHO ned betydelig ressurser i diplomsemesteret og prosedyrene rundt sensurering. Det er AHOs ønske at ressursbruken skal gi synergi tilbake til øvrige studenter og lærere.

Mens diskusjonene har gått i de ulike fora er prosedyrene rundt gjennomgang og sensur endret noe. AHO har i løpet av året kommet fram til en 8. punkts handlingsplan som settes ut i livet gjennom fra og med høsten 2012, og gjøres kjent i studieplan 2012/13.

Det ble i 2011 gjennomført en kandidatundersøkelse for studenter uteksaminert periode 2006-10. Diskusjonen i etterkant av denne gikk på hvilken profil AHO ønsker og en dokumentasjon på hva studentenes kvalifikasjoner etter endt studium. Våren 2012 vil AHO sende ut en omdømmeundersøkelse til relevante firma og offentlige instanser.

Undervisningsutvalget har gjennom 2011 diskutert kvalifikasjonsrammeverket og utforming av denne for AHOs fag. Rammeverket blir klart til studieplan 2012/13 .

Grunnundervisning

Det er gjennomført noen endringer i begge studieretningene for å forberede studentene til en større grad av selvstendige studier på masternivå.

På arkitekturstudiet har man nå lagt den siste endringen til for at hvert av instituttene Form, teori og historie, Arkitektur og Urbanisme og landskap har ansvar for hvert sitt studieår. Første år har i en periode vært organisert gjennom Form, teori og historie. Erfaringene fra dette studieåret har vist at det er hensiktsmessig for studentenes trygghet i faget med en lengre og stabil periode under samme lærerteam og faglig fokus. Denne organiseringen gir også lærerne et bedre fokus og oppfølging av den enkelte student over lengre tid.

Grunnundervisningen er derfor organisert med at første år hører inn under institutt for Form, teori og historie. Andre år er organisert under institutt for Arkitektur og tredje år under institutt for Urbanisme og landskap.

Industridesign planlegger å endre utdanningen på masternivå til at studentene kan velge en av tre løyper. Instituttet ønsker at studentene skal starte på et noe høyere faglig nivå på masterstudiet, samtidig som en ønsker at studentene skal ha et faglig grunnlag og mulighet for å velge løype etter de tre første årene. Grunnundervisningen er derfor lagt om slik at studentene får grunnleggende kunnskap innenfor alle de tre retningene; produktdesign, interaksjonsdesign og servicedesign.

Ved innføring av examen philosophicum ga AHO studenter som hadde dette faget fra tidligere utdanning anledning til å følge fordypningskurs (6 sp) med tilleggsoppgave (4 sp) for å få et fullt 6. semester. Dette ble i hovedsak gjennomført med hensyn til oppfylling av Lånekassens krav. Studieordningen ved AHO gjør at dette ikke har vært helt uproblematisk og en må organisere dette bedre fra neste studieår, slik at studentene ikke blir skadelidende.

AHO har gjennom de siste årene hatt relativt stabilt antall ansatte i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger:

Tabell 1: Antall studenter per vitenskapelig ansatt

2008	2009	2010	2011
7,6	6,9	7,3	7,1

4. Studenter

Diplom - kandidatproduksjon

Våren 2011 var det oppmeldt 20 kandidater til Master i arkitektur, 25 kandidater til Master i industridesign og 1 kandidat til Master i landskapsarkitektur.

Sensorteamet til arkitektur bestod av 2 kvinner (norske) og en mann (dansk). Sensorteamet til industridesign bestod av 3 menn (1 dansk) og en kvinne. Sensorteamet til landskap ble ikke benyttet, da kandidaten ble innvilget utsatt sensur til høsten 2011.

Høst 2011 var 53 kandidater oppmeldt til Master i arkitektur, 7 til Master i landskapsarkitektur og 9 til Master i industridesign.

Det høye antallet kandidater gjorde at man oppnevnte to sensorteam til arkitektur; 2 kvinner (norske) og 4 menn (derav 1 dansk). Sensorteamet til industridesign besto av 2 menn (1 dansk) og en kvinne. Sensorteamet til landskap besto av en dame og en mann, begge norske.

Tabell 2: Diplomkandidater 2011

	Vår		Høst	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Master arkitektur	6	8	22	22
Master industridesign	8	13	1	5
Master landskapsark	-	-	5	1
SUM	91			

Studenter og produksjon

Tabell 3: Registrerte studenter

	2010				2011			
	Vår		Høst		Vår		Høst	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
MA ARK	161	348	176	394	164	355	186	365
MA IDE	63	136	62	150	57	137	69	147
MA LAND	16	19	20	26	20	25	27	33
SUM	240	503	258	570	241	517	282	545

Endringen i registrerte studenter har flere årsaker; del er det avhengig av studentenes semesterregistrering pr. 1.2, del er det ordinære variasjoner. I tillegg ble det ved opptak til første år ikke foretatt etterfylling for studenter som fikk innpass til andre år. Ennvid ere har man nå hatt et stabilt lokalt opptak til masternivå.

Tabell 4: Studiepoengproduksjon per student

	2010		2011	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
MA ARK	52,5	53,5	58,6	57,9
MA IDE	55,3	53,4	51,9	52,0
MA LAND	37,0	39,2	51,3	53,4
GJENNOMSNIITT	50,1	50,3	56,4	56,0

Studiepoengproduksjonen holder seg fortsatt på et stabilt høyt nivå for industridesign- og arkitekturstudiene. En ser nå også stor effekten av innsatsen som er gjort på Institutt for urbanisme og landskap i forhold til landskapsarkitektutdanningen, noe som gjør at alle studiene holder samme nivå for produksjon.

Tabell 5: Strykprosent

	2010		2011	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
MA ARK	3,0	3,4	2,8	2,8
MA IDE	0,4	1,4	0,8	1,4
LAND	7,8	6,3	6,2	6,6

Det er relativt stor forskjell i bruken av karakterskalaene på de to studiene og det anbefales å se nærmere på dette. Spesielt bør en vurdere E og F på industridesignstudiet, siden disse i liten grad er benyttet på studiet de siste to årene.

Studieplan

Tabell 7: Gjennomførte studiokurs (24 sp), masternivå

	Vår 2011	Høst 2011
Institutt for arkitektur	• Arkitekturproduksjonsmidler; Usynlige strukturer • Studio B3: Sted og konstruksjon • Shaping futures - Scenariobasert diskursiv design • Ytelsesbasert design: Trestudio • Uten utsikt; familieboliger • Aktivhus	• Småskala arkitektur; Tektoniske øvelser • Studio for arkitekturproduksjon: Kraftverk NY • Studio B3: Territoriet; Menneske og areal • Studio B3: Territoriet; Menneske og areal - Galleri Oslo • Kreativitet i overflod: Oslos ledige offentlige bygg • Prosjektering og uttegning av liten byggemodul for utforskende bygging i Sør
Institutt for urbanisme og landskap	• Kopplekse bygg; Skyscraper • Land structure/Infra scape: Green single, Antwerpen	• Nye urbane territorier • Fremtidens by • Redesigning Kariakoo; Knapphet, kreativitet og urban transformasjon i Sør
Institutt for form, teori og historie		• Kunsthall i Roma • Arkitektur på utstilling
Institutt for design	• Systemorientert design • Servicedesign	• Produktdesign 1: Teknoform. Ny teknologi og avansert formgivning • Interaksjonsdesign 1: Materials of interaction • System- og servicedesign 1: Systemorientert design

Tabell 8: Gjennomførte fordypningskurs (6 sp), masternivå

	Vår 2011	Høst 2011
Institutt for arkitektur	• Konstruksjoner i praksis • Et biologisk paradigme for design; Biologisk systemanalyse	• Arkitektur og film; Kroppens og rommets morfologi • Profesjonskurs • Fotografi i praksis • Konstruksjoner, materialer og produksjonsmetoder; STRUMA • Arkitektonisk mapping
Institutt for form, teori og historie	• Tektoniske tradisjoner; Bygningsanalyse og oppmåling • Arkitektur som natur • Arkitektur og retorikk • Arkitektrollen • Kontemporære bevaringsteorier	
Institutt for urbanisme og landskap	• Nyere sosiale teorier • Landskapsarkitekturens elementer	• Introduksjon til landskapsurbanisme • Urbane utfordringer i Sør • Soft urbanity
Institutt for design	• Applied storytelling • Interaktive rom og miljøer	• Design for andre • Design Management • Norsk designhistorie; Hovedtrekk og utfordringer

5. Klagebehandlinger og sykemeldinger

Klage på karakterfastsetting

I henhold til rutine mottar ankeutvalget bl.a. studentens klage og besvarelse, lærernes begrunning for karakterfastsetting, kursbeskrivelse hentet fra studieplan. I tillegg har ankeutvalget tilgang til kursets læringsplattform på Moodle.

Medlemmene av ankeutvalgene har gitt uttrykk for at det er:

- For lett å klage på karakter. De skriftlige klagenes er ofte en rekke unnskyldninger.
- I enkelte tilfeller leverer studentene bare deler av prosjektet.
- Vage/korte/enkle kursbeskrivelser gjør bedømmingsprosessen vanskelig.

Ankeutvalgene benytter tilgangen til kursene på Moodle ulikt i bedømmingsprosessen.

Noen ser på andre innleverte prosjekt for å forstå nivået, mens andre utvalg ikke benytter Moodle men ser på det innleverte prosjektet isolert.

Det er også stor variasjon mellom ankeutvalgene i om de gir studentene skriftlig tilbakemelding.

AHO bør diskutere og sette opp retningslinjer for bruk av Moodle i ankebehandlingen.

Fra januar 2011 til 31. mars 2012 kom det inn totalt 22 klager.

Tabell 9: Antall klager

Semester	Høst 2010		Vår 2011		Høst 2011*	
Ankebehandlet	Vår 2011		Høst 2011		Vår 2012*	
Resultat	Uendret	Endret	Uendret	Endret	Uendret	Endret
Grunnkurs			7	1 (D→C)	1	
Masterkurs	2		1		3	1
Diplom	2		2	1	1	
Resultat	Uendret	Endret	Uendret	Endret	Uendret	Endret

* Tall per 30.4.12

Klagenemnda

I 2011 ble det utarbeidet rutine for behandling av mistanke om forsk/forsøk på fusk i forbindelse med to eksamener hvor mistanke om fusk ble innmeldt.

Sakene ble behandlet i Klagenemnda og resultatet av begge ble annullering av eksamen.

Klagenemnda behandlet i februar 2012 en klage på opptak til arkitektstudiet ved AHO vår 2011. Det ble ikke funnet feil i saksbehandlingen og klagen ble ikke etterkommet.

Sykemeldinger

Det kommer i perioder mange sykemeldinger og toppene er som tidligere ved semesterslutt. En tendens er at sykemeldingene i større grad dreier seg om utmattelse og stress, og går over lengre tid enn tidligere. Dette fører til at det også kreves tilrettelegging av studiene i semesteret, noe som ofte blir avtalt i samråd med kursansvarlig.

Grunnet mye administrativt arbeid ved behandling av sykemeldinger, har studieadministrasjonen forenklet saksbehandlingen. Omfattende brevskrivning er erstattet av e-post med kopi til kursansvarlige.

6. Evalueringer

Semesterevalueringer

Det overordnede inntrykket fra semesterevalueringene fra vårsemesteret og høstsemesteret 2011 er at undervisningen gir studentene et godt læringsutbytte, og at læringsmiljøet er preget av aktive og engasjerte studenter med lærere som evner å stimulere og motivere studentenes entusiasme for fagene. Kurs og enkeltparametre ved kurs som får noe mindre god tilbakemelding er resultat av delte meninger blant studentene, og ikke entydige oppfatninger om middelmådig undervisning.

Oppslutningen om semesterevalueringene har de siste årene ligget på ca 55 % av studentmassen, men økte til 71 % høsten 2011. Dette gir mer tyngde bak resultatene i rapporten og det er en positiv bekreftelse for undervisningen ved AHO at majoriteten av alle kurs får svært god tilbakemelding fra studentene også med den økte oppslutningen.

Det er spørsmål knyttet til læringsutbytte; studentenes økte faglige forståelse av kursets tema, om lærerne stimulerte til kritisk og kreativ tenkning, som får best tilbakemelding fra studentene, mens praktiske parametre som om kurset var godt organisert og om antall forelesninger og gjennomganger var tilstrekkelig som får lavest gjennomsnittsscore.

En generell utfordring i undervisningen på grunnkursnivå er koordinering av undervisningsblokker og studieintensive perioder på de ulike forelesningsrekkene, workshops, verkstedskursene, gjennomgangene osv. som gjennomføres i studio- og teorikurs i løpet av et semester. Det er også viktig for studentenes opplevelse av helhet og sammenheng i undervisningen at det er tett faglig integrasjon mellom de ulike kursene, slik at for eksempel teoretisk teknisk input fra forelesninger kan anvendes i prosjektarbeid i studio.

En annen generell utfordring som også gjelder kurs på masternivå er balanse mellom lærerstyrt læringskurve og studentenes ansvar for egen læring. Dette gjelder for eksempel krav til prosentvist oppmøte på forelesninger og lærers aktive oppfølging av enkeltstudenter kontra studentens eget ansvar for å oppsøke veiledning.

Landskapsarkitektur første år er en spesiell klasse i og med at ingen av studentene har bakgrunn fra grunnundervisningen ved AHO. Det er utfordrende for lærerne å dra med seg alle i passende faglig tempo. Det brukes mye tid på å etablere en felles forståelse for studiet og studiemetoder. Enkelte internasjonale studenters lave språkkompetanse kommer i tillegg.

Flere av studentene opplever Diplomprogrammering som et kurs uten faglig innhold og med liten grad av oppfølging fra lærere. Usikkerhet i forbindelse med omlegging av diplomstruktur og mangelfull informasjon om kursstruktur og krav til diplomprogram har for en del av studentene utløst frustrasjon. Andre er mer komfortable med selvprogrammeringsaspektet og den faglige friheten.

De fleste lærerne i grunnundervisningen benytter læringsplattformen Moodle, mens mange av lærerne på masternivå finner andre måter å kommunisere med studentene på. Flere av lærerne opplever Moodle som lite brukervennlig, men oppdateringene før høstsemesteret 2011 har bedret noe på dette. Det er verdt å merke seg at innføringen av Moodle ikke har erstattet e-post som kommunikasjonskanal mellom lærere og studenter, men kommet i tillegg. Studentene kommenterer bruken av Moodle i liten grad gjennom evalueringene. Unntakene er når informasjonen som ligger på Moodle ikke samsvarer med det som kommer på e-post.

Sensorenes vurdering av kvaliteten

Sensorene som har vurdert avsluttende prosjektoppgaver sitter igjen med inntrykk av engasjerte og lærevillige studenter. Resultatene vurderes jevnt over som gode, men med relativt stor kvalitetsmessig avstand mellom de beste og de minst gode prosjektene. I den grad nivået på arbeidene sammenlignes med andre læresteder vurderes AHO-studentene som sterke på konseptuelle ferdigheter, men noe svake på tekniske ferdigheter. Sensorene er imponert over resultatene i utradisjonelle arkitektur- og designkurs, som Romakurset, Systemorientert design og Arkitektur og film høsten 2011.

Tiltak og oppfølging av resultater fra semesterevalueringene

En sammenfattet rapport fra semesterevalueringene legges hvert semester frem for Undervisningsutvalget som initierer eventuelle tiltak og reaksjoner overfor institutter og kursansvarlige. Undervisningsutvalgets generelle inntrykk er et positivt og stimulerende læringsmiljø. Det er spesielt gledelig med svært gode resultater, også med økningen i oppslutning i høstsemesteret 2011. Utvalget fremholder at studentenes tilfredshet med undervisningen er noe skolen skal ta til seg. De enkelte tilbakemeldingene om dårlig organisering av undervisning, vesentlig i vårsemesteret, oppfattes ikke som en generell, negativ tendens.

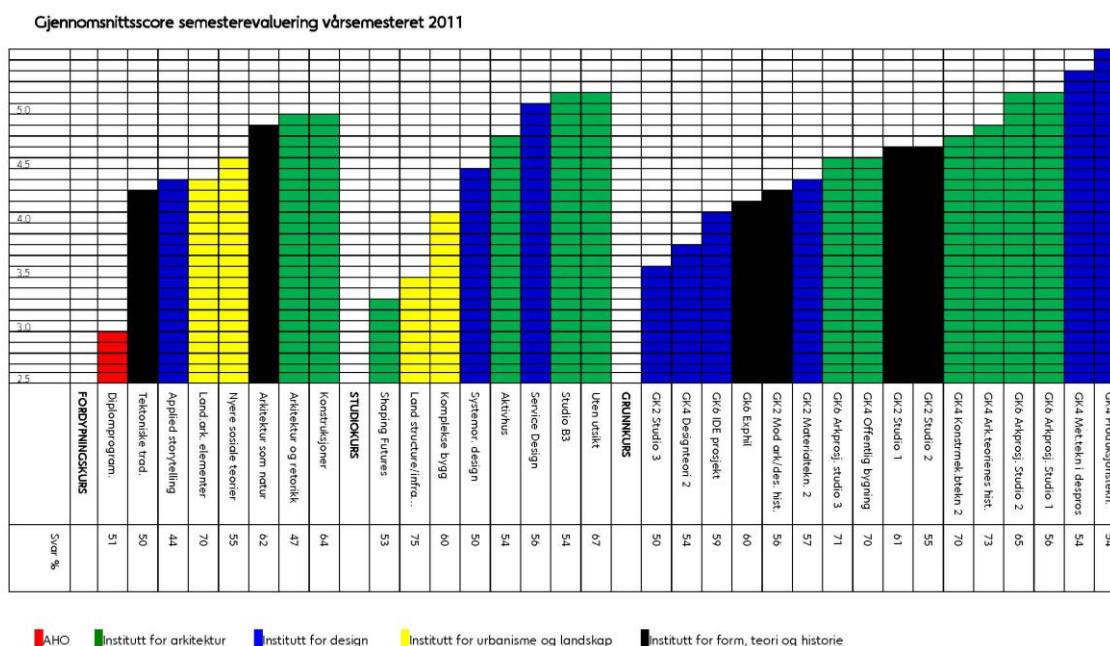
Det har ikke blitt gitt reaksjoner eller gjort spesielle tiltak rettet mot kursansvarlige eller institutter på bakgrunn av semesterevalueringene i 2011 utover føringer fra diskusjoner i utvalgsmøter. Instituttene har selv tatt grep for å møte utfordringene som ble formidlet gjennom evalueringene, særlig når det gjelder organisering og koordinering av undervisningen. Utvalget ser spesielt positivt på at kurs som tidligere har fått noe dårlig tilbakemeldinger fra studentene får jevnt over gode tilbakemeldinger i høstsemesteret 2011.

Utvalget ba etter vårsemesterets evaluering studieadministrasjonen sette inn tiltak for å øke oppslutningen om evalueringene. Dette ble fulgt opp med gode resultater i høstsemesteret 2011.

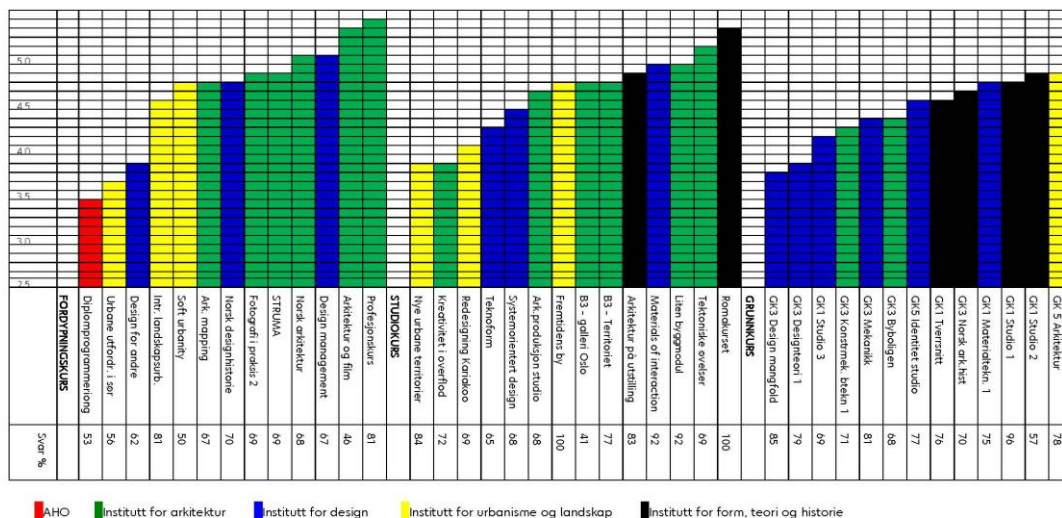
Sett fra lærernes (og undervisningsutvalgets) side kan utfordringen med balanse mellom lærerstyrt og studentstyrt læring oversettes til styring av studieintensitet og lesing av studentenes "intensitetsbarometer". Her kan det bemerkes at studentene oppgir svært høy grad av tilstedeværelse på tegnesal (GK) og selvstendighet i innhenting av læringsressurser og utvikling av avsluttende prosjekt (Master), mens i hvor stor grad anbefalt litteratur er lest scorer lavest, i evaluering av egen studieinnsats. Der studiedisiplin for masterstudenter dreier seg om utfordringer med å kontrollere egen læringskurve, dreier GK-studentenes utfordringer seg i større grad om praktisk disponering av studietiden. Lærernes problematikk, som ble diskutert i Undervisningsutvalget går på grad av detaljstyring av studiehverdagen og pedagogikk/metode for å stimulere til selvstendige studier. Endringen som er gjort i på femte semester arkitektur, der teori- og historieundervisningen er tett integrert med studiokurset, trekkes frem som eksempel til etterfølgelse.

Undervisningsutvalget understreker at det nå er et krav at alle lærere benytter Moodle i kursene og at det må være sammenheng mellom studieplan og Moodle. Studieplanen er det styrende dokumentet ved evt. klagesaker. Dette må følges opp av kursansvarlig.

Det settes videre større krav til omfang og tydelighet i studiokursenes innhold. Forelesninger og teoretisk input i masterkursene må formaliseres og redegjøres for i studieplanen.

Gjennomsnittsscore semesterevalueringen høstsemesteret 2011

7. Opptak og innpassing

Vi viser til Opptaksrapporten 2011 for beskrivelse av opptakene, opptakstall, tendenser i søkermassen og vurdering av resultatene fra søkerundersøkelsen. Vi viser videre til Rapport og planer for profilerings- og rekrutteringstiltak

Opptak til masternivå

Opptaks kvaliteten vurderes som svært bra med tanke på det høye antallet godt kvalifiserte søkere. Dette gjenspeilte seg spesielt ved at vi våren 2011 kunne sette opp ventelister med godt kvalifiserte søkere til alle studieprogrammene. Opptaks- og godkjenningssutvalget (OGU) har sammen med studieadministrasjonen og Institutt for urbanisme og landskap (Master i landskapsarkitektur) lagt stor vekt på søkerens egnethet, både språklig og faglig gjennom grundig kryssjekk av nivå på portefolioer opp mot tester i engelsk, relevans og resultater fra tidligere studier.

Det er likevel noen utfordringer knyttet til de lokale opptakene:

- Nær halvparten av de internasjonale søkerne er asiatiske. Mange av disse søkerne har konkurransedyktige portefolioer og solid studiebakgrunn, men de fører med seg utfordringer knyttet til språk og studiekultur som er ressurskrevende for lærerne. Det er utfordrende å "gjennomskue" de mindre egnete asiatiske søkerne på bakgrunn av søknadsmaterialet.
- Det er ønskelig at AHO tiltrekker seg flere nordiske, europeiske og andre vestlige søkere. Dette gjelder særlig Master i industridesign og Master i landskapsarkitektur.
- Den kontinuerlige økningen i antall søkere er svært tid- og ressurskrevende i opptaksperioden for studieadministrasjonen, OGU og Institutt for urbanisme og landskap.
- En del av søkerne til Master i industridesign har svært gode kvalifikasjoner til ett av "sub-programmene" (produkt-, interaksjon- eller system og servicedesign), men mangler en bred nok industridesignkompetanse, sammenlignbar med grunnundervisningen ved AHO, til å bli tatt opp. Diskusjonen om rekruttering direkte til sub-programmer i industridesign følger diskusjonen om opprettelse av separate spesialiseringer for de ulike fagretningene.

Overgang mellom studieprogram

Våren 2011 ble anledningen til å søke om overgang mellom studieprogrammene begrenset gjennom én søknadsrunde per år (1. november) og at maksimalt 2 studenter kan innvilges overgang per studieår.

I høstsemesteret 2011 søkte 5 studenter fra første år og fem studenter fra andre år Master i industridesign overgang til Master i arkitektur.

Som respons på det høye søkertallet mottok Opptaks- og godkjenningsutvalget en innstilling om ytterligere innskjerping av mulighetene for overgang mellom studieprogram fra rektor. Institutt for design oppfatter også ordningen som uheldig ettersom den skaper uro i første års og kan bidra til at opptak til Master i industridesign oppfattes som en snarvei til Master i arkitektur.

Fra og med studieåret 2012-2013 kreves det at søkeren må ha oppnådd tilstrekkelig høy poengsum i primæropptaket til å ha kunnet komme inn på studieprogrammet det søkes overgang til. Dessuten gis det kun anledning til å søke om overgang i første semester, første studieår.

Innpassing i studiene

Ved opptak til AHO kan inntil 60 studiepoeng på grunnkursnivå og 60 studiepoeng på masternivå innpasses som del av studiene ved AHO, og gi tilsvarende avkorting i studietid frem mot avlagt grad.

Ved semesterstart høsten 2011 fikk 5 studenter på Master i arkitektur og 1 student på Master i industridesign innvilget oppflytting til andre år på bakgrunn av tidligere studier. Det ble ikke foretatt etterfylning fra venteliste til de "ledige" plassene i første år, da dette har vist å skape for stort press når disse starter i andre år.

Ved opptak til masternivå fikk tre studenter, en fra hvert studieprogram, fikk innvilget innpass av 60 studiepoeng fra tidligere studier og avkorting av studiene med ett år. Alle disse hadde tidligere vært utvekslingsstudenter ved AHO. I tillegg fikk én student på Master i landskapsarkitektur innvilget innpass av 30 eksterne studiepoeng på masternivå og avkorting av studiet med ett semester, på bakgrunn av tidligere masterstudier i arkitektur.

Ex.phil og tilbud om utvidet fordypningskurs

Blant studentene i tredje år, fikk 11 innvilget fullt fritak og 4 delvis fritak fra Exphil ved AHO på bakgrunn av gjennomført Exphil ved en annen institusjon. Disse studentene får tilbud om å ta et utvidet fordypningskurs (10 sp) på masternivå i sjette semester for å få full studiebelastning (studiokursene på GK6 gir 20 sp).

Det er hovedsakelig økt studentmobilitet som ligger bak behovet for fleksibilitet i forbindelse med innpass av tidligere studier. Flere av søkerne som kommer inn på AHO har allerede gjennomført ett eller flere års studier i arkitektur eller industridesign som kan betraktes som jevnbyrdig med studiene ved AHO. AHO har imidlertid klare rutiner for omfang av innpassinger og vi ser ingen tendens til at innpassinger og avkorting av studietid fører til lavere kvalitet på studentenes arbeider.

Ordningen der studenter som har Exphil fra før gis anledning til å ta et utvidet fordypningskurs på masternivå er godt tilbud til studentene, særlig sett i sammenheng med Lånekassens krav om fulltidsstudier for maksimal omgjøring av lån til stipend. Det medfører imidlertid ekstra arbeidsbelastning for de involverte lærerne og det er behov for bedre koordinering i 6. semester for gjennomføring av fordypningskurs.

8. Internasjonalisering

I Handlingsplan for internasjonalisering 2012-2015, slås det fast at grad av internasjonalisering blant annet kan måles gjennom søkning til utveksling, omfang og kvalitet på internasjonale søkere til

masterstudiene (omtalt under Opptak til masternivå), og omfang og kvalitet på internasjonale samarbeidsavtaler

Utteksling

Tabell 10: Uttexling 2008-11

		2008	2009	2010	2011
Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende)	UT	27	36	28	33
	INN	44	57	46	52
	SUM	71	93	74	85

Tabellen er hentet fra DBH og Rapport og planer 2011-2012. Vi refererer til dette dokumentet for omtale og vurdering av utvekslingstallene, tiltak for å stimulere til utveksling og arbeid med utvikling av avtalenettet.

Tallene i tabellen over gjelder utvekslingsopphold som ble avsluttet i kalenderårene 2008-2011. For å gi et bedre bilde av antall ut- og innreisende studenter til enhver tid er det satt inn en tabell som viser antall inn- og utreisende studenter hvert semester siden vårsemesteret 2008. Det etterstrebes balanse mellom ut- og innreisende studenter hvert semester. Merk at "eksportbalansen" for første gang var i AHOs favør i høstsemesteret 2011.

Tabell 11: Uttexling til enhver tid

Semester	V-08	H-08	V-09	H-09	V-10	H-10	V-11	H-11
UT	25	17	22	30	17	26	26	38
IN N	30	39	35	38	34	38	39	36
SUM	55	56	57	68	51	64	65	74

Tabellen under viser antall søknader om utveksling hver vår siden 2008 og antall studenter som faktisk reiste på utveksling i påfølgende høstsemester. Dette for å vise AHOs evne til å imøtekomme studentenes interesse for utveksling og utviklingen i antall studenter som søker utveksling.

Tabell 12: Utreisende studenter

Utteksling H-08		Utteksling H-09		Utteksling H-10		Utteksling H-11	
Søkere	Utreisende	Søkere	Utreisende	Søkere	Utreisende	Søkere	Utreisende
27	17	41	30	44	26	49	38

Tabellen viser en jevn økning i antall studenter som søker utveksling. Sannsynligvis skyldes dette i stor grad aktiv informasjon, koordinering og erfaringsdeling fra studieadministrasjonen over tid, men også reiselystne studenter som driver fram utvekslingsplaner på egne premisser og et internasjonalt orientert lærerkollegium som støtter opp.

Tabellen viser også at ikke alle som søker drar på utveksling. I 2011 ser vi et frafall på ca 22,5 %.

Noen av årsakene:

- Det er hard konkurranse om plassene ved de mest populære partnerskolene.
- Noen søker "for å ha søkt" innen den interne søknadsfristen uten å ha bestemt seg helt for om de vil utveksle. Disse har lett for å trekke seg underveis i søknadsprosessen.
- Ved noen av partnerskolene er opptak utsatt for konkurranse, også etter at AHO har nominert sin søker, noe som gjør at ikke alle kommer inn.
- Ved industridesignstudiet er det for få partnerskoler som oppleves som attraktive destinasjoner. For å imøtegå dette forsøker studieadministrasjonen å være fleksible for å få flest mulig studenter ut. Dette gjøres gjennom å tilby plasser på "restetorget" for studenter som ikke får innfridd sine ønsker, samt støtte og tilrettelegging for utveksling utenfor AHOs avtalenett.

AHO mener både interessen for utveksling og måloppnåelsen i form av utvekslingsforekomster i 2011 er svært god, men interessen for utveksling må vedlikeholdes kontinuerlig gjennom aktiv informasjon. Flere faglig attraktive utvekslingsavtaler for industridesignstudenter kunne økt antallet utreisende ytterligere. Institutt for design bør for alvor ta tak i dette i 2012.

For øvrig vil flere avtaler med institusjoner som tilbyr engelskspråklige studieprogrammer bidra til økt utveksling.

Hovedutfordringene knyttet til utvikling av nye utvekslingsavtaler er instituttens kapasitet til å arbeide med det, og at flere av skolene vi kunne ønsket oss utvekslingsavtaler med innen industridesign foretrekker utveksling på bachelornivå.

Internasjonalisering hjemme

Styrken ved internasjonalisering hjemme ved AHO er at utvekslingsstudenter og internasjonale gradsstudenter integreres i den ordinære undervisningen på masternivå. Handlingsplan for internasjonalisering inneholder målsettinger og utfordringer knyttet til dette.

AHO tilbyr gratis introduksjonskurs i norsk første semester for ikke-nordiske gradsstudenter, i samarbeid med Kunsthøgskolen i Oslo.

Høsten 2011 ble en avdeling av International Student Union (ISU) opprettet ved AHO. De internasjonale studentene har egen representant i SAHO.

Som del av internasjonaliseringen ved AHO er det også utstrakt bruk av utenlandske sensorer. I tillegg til at det er nedfelt som krav at sensorteamene for diplom skal ha minst en utenlandsk sensor, er utenlandske sensorer på studiokurs masternivå (24 sp) godt innarbeidet. I 2011 ble det benyttet 10 utenlandske sensorer på ordinære kurs og fem på diplom.

NOMA - Master in Development Studies

NOMA er Norads Mastergradsprogram. AHO har siden 2008 drevet det NOMA-finansierte studieprogrammet Master in Urban Transformation and Sustainable Development i samarbeid med fire øst-afrikanske universiteter og NTNU. Undervisningen til de åtte obligatoriske modulene finner sted i Øst-Afrika. Sensur registreres ved de deltakende studentenes hjemmeuniversiteter, som også utsteder grad etter endt utdanning.

Tabell 13: Moduler avviklet 2011

Modul	Studiepoeng
M5 Urban Housing	7,5
M6 Culture and Context	10
M7 Settlement Development and Design	7,5
M8 Research Approaches	5

AHO har tre studenter tilknyttet studieprogrammet. To ble tatt opp høsten 2008. Disse har fullført alle obligatoriske moduler (60 sp) og er nå i gang med ferdigstillelse av masteroppgave.

Den tredje studenten ble tatt opp høsten 2010. Hun gjennomførte de fire første modulene høsten 2010, og fulgte undervisningen på de fire ovennevnte modulene våren 2011. Hun har søkt om utsatt innlevering av avsluttende oppgave i tre av modulene til de respektive universitetene. Det foreligger ikke sensur for AHO-studenten for de fire modulene.

NOMA vil bli avviklet etter innværende programperiode (erstattes av Norads nye program NORHED).

9. Administrative støttefunksjoner

Biblioteket

Tabell 14: Utlån og besøk i biblioteket

	2008	2009	2010	2011
Utlån til master- og PhD-studenter	13 452	15 358	14 910	13 549
Besøk i biblioteket	62 225	65 114	Tall mangler pga feil med besøksteller	78 557

Statistikken over utlån til studenter viser en nedgang fra 2009. Dette skyldes trolig økt bruk av digitale ressurser. Bibliotekstatistikken er ikke fullstendig for bruk av elektroniske ressurser, men viser stadig økning. Denne statistikken har ingen mulighet til å skille mellom studenter, ansatte og andre brukere.

Studentevalueringer av læringsmiljø og læringsressurser

Studentevalueringene gir kun positive tilbakemeldinger på servicen i biblioteket og viser at studentene er veldig fornøyd med tilbudet. Fortsatt er det flere som etterspør flere og mer varierte leseplasser, både stillerom og sofakroker. Det ble flere sofaplasser i vrimlearealet høsten 2011.

Skannerfascilitetene fungerer nå bra.

Tiltak for å bedre læringsmiljøet i biblioteket

Det er fortsatt fokus på formidlingen av pensum- og kurslitteratur gjennom egne kurshyller i biblioteket og integrasjon av litteraturlister i studieplanen, LMS (Moodle) og bibliotekets hjemmeside. Dersom pensumbøker finnes som ebok, kjøpes dette inn.

I 2011 skaffet biblioteket tilgang til to nye databaser: 0300tv (videodatabase med presentasjon/intervjuer med arkitekter som er etterspurt spesielt fra studenter) og Art & Architecture (fulltekstdatabase)

Biblioteket oppbevarer i liten grad studentoppgaver, men registrerer etterspørsel etter spesielt masteroppgaver. AHO har opprettet et åpent institusjonsarkiv (ADORA), og utredning for å gjøre masteroppgaver elektronisk tilgjengelig i ADORA skal starte i 2012.

Studieadministrasjonen

Økningen i studenttallet de senere årene har vært en utfordring for studieadministrasjonen. Avdelingen har i 2011 hatt fokus på forenklinger i prosedyrer og etablering av systemer som understøtter dette:

Søknadsweb

I 2011 ble FS tilrettelagt for at også utenlandske søkere kunne benytte Søknadsweb. Dette har tidligere ikke vært mulig pga krav om norsk personnummer. Systemet har i tillegg fått en applikasjon som gjør det mulig å laste opp dokumenter og portfolioer. AHO har ikke benyttet søknadsweb tidligere, men systemet ble implementert høsten 2011 for lokale opptak våren 2012. Med det store antall internasjonale søknader, regner avdelingen med at dette vil redusere ressursbruken betraktelig i en ellers hektisk periode.

Etter opptaket våren 2012 vil avdelingen foreta en evaluering av systemet og evt ta dette i bruk også for søknad om utveksling og opptaksprøver.

Studentweb

Skolen har nå hel-årlig utdanningsplan og kurspåmelding. Hele kursporteføljen for kommende studieår skal være klar innen kurspresentasjon i mai. Studentweb er ressurs sparende for studenter og oversikt gjennom opptaksperioden, men svært ressurskrevende før den åpnes for registrering.

Studieplan på web

Studieadministrasjonen har overtatt ansvaret for studieplan. I den forbindelse er det tilrettelagt for forenkling av innlegging av kursbeskrivelser. Selve innleggingen av kursbeskrivelsene skal fra 2012 foretas av kursansvarlig, med kontroll av instituttleder før den går til publisering.

Opptaksprøver

Opptaksprøvene har digital innlevering av hjemmeoppgaven. Innleveringen foregår gjennom læringsplattformen Moodle. Dette har vist seg å fungere bra. Noen tekniske tilpasninger håper vi kommer på plass til innlevering mai 2012.

Kursopptak

Kursopptaket gjøres for ett år av gangen. Studentene registrerer sine kursprioriteringer på studentweb. For grunnundervisningen er det et obligatorisk løp som ikke gir rom for prioriteringer. Kursopptaket henger nøye sammen med studentweb, studieplan på nett og koordineringsarbeidet som foregår i denne perioden. Kursopptaket foregår også i en hektisk periode for studentene.

Fra tidligere år viser det seg at studenter i grunnundervisning og på diplom ikke har fulgt opp registreringene. Studieadministrasjonen bestreber seg på å være tydeligere i sin kommunikasjon til disse studentene, da manglende registreringer vanskeliggjør produksjon av reelle lister ved studiestart.

IKT-avdeling

Studentevalueringer av læringsmiljø og læringsressurser

IKT avdelingen har gjennom hele 2011 hatt kontakt med studentutvalget og studentassistentene for å sikre riktig prioritering og etablering av eksisterende tjenester og videreutvikling av nye tjenester. Stikkord i denne sammenheng er økt tilgjengelighet både til læringsressurser, feilretting ("helpdesk") og økt stabilitet og fleksibilitet. Det er et mål i henhold til IKT-strategien å være tidlig ute med å pilotere ny teknologi for å utnytte de muligheter som ligger i å effektivisere læringssituasjonen både for studenter, vitenskapelig personale og administrasjon. "OpenSource" (fri programvare) strategien ligger til grunn for utskifting og valg av ny programvare. I perioden har tilbudet av studentassistenter på datasalene vært ujevn. Tiltak må iverksettes for å bedre dette i 2012.

Tiltak for å bedre læringsmiljøet

AHO har et realistisk mål om å være blant de beste UH-institusjonene i Norge mht. tilbud av relevante IKT-tjenester og drift av disse. Gjennom riktig valg av teknologi skal IKT-avdelingen sikre at virksomhetens mål og prioriteringer blir optimalt understøttet.

IKT-avdelingen har ytterligere reforhandlet flere av programvareavtalene slik at studentene får tilgang til gratis å installere programmer som benyttes i undervisningen og som normalt kun er tilgjengelig på datasalene. I noen tilfeller forutsetter dette at klienten er koblet opp via nettet mot AHOs lisensserver. Tjenesten har gitt økonomiske besparelser for studentene samt frigjort kapasitet på datasalene. Studenter og ansatte kan gratis få tilgang til win 7 lisenser.

MOODLE er fortsatt i bruk som digital læringsplattform ved AHO. Tilbakemeldingene viser at dette forenkler hverdagen både for studenter og faglig ansatte og gir betydelige innsparinger, effektivisering og mulighet for gjenbruk. Ny Moodle versjon 2.0 er i større grad blitt tilpasset til å fungere som en felles portal for all studie relatert informasjon. Det er nå bedre integrasjon mot sky-tjenester og sosiale nettverk. Samtidig er det økt funksjonalitet i læringsplattformen.

Studentene har i 2011 fått tilbud om grunnleggende kurs i bruk av plottere og optimalisering av utskrift, lagring og presentasjon av digital informasjon.

Høsten 2011 ble antall plottere økt fra 1 til 2 på diplomsalen. Dette har gitt bedre kvalitet på utskriftene samt en dobling av kapasiteten for diplomstudentene.

I 2011 har IKT avdelingen ytterligere utvidet tjenestetilbudet til også å omfatte bistand til den enkelte student når det gjelder veiledning i forbindelse med oppgradering av egen PC/MAC. Tjenesten omfatter kapasitetsoppgradering, installasjon av windows 7 operativsystem, programvare samt bistand til redde data fra datamedia.

Infrastruktur (multimedia) i grupperommene er i 2011 oppgradert for å øke betjeningsfunksjonalitet og visningskvalitet.

Høsten 2011 ble alle skrivere / kopimaskiner byttet ut for å øke kapasitet og gi større driftsstabilitet, bedre betjeningsfunksjonalitet og tilgjengelighet. Alle maskiner har nå både farge og svart/hvitt kopiering i tillegg til "scanning" direkte til "mailbox".

Forskerskolen

Forskerskolen ved AHO ble etablert i 1992 og er et obligatorisk undervisnings- og forskeropplæringsprogram for doktorander som skal skrive doktorgradsavhandling ved AHO.

Programmet tilsvarer ett års fulltidsstudium og går over to semestre (45 studiepoeng).

Forskerskolen er internasjonalt innrettet og består av to hovedkomponenter: Den ene er felles for alle doktorander og omhandler sentrale forsknings- og teoritradisjoner innen AHOs kjernefag (del I); den andre er fag- eller instituttspesifikk og gir spesialisert og prosjektrelatert teori- og metodeundervisning (del II). I tillegg kommer obligatorisk deltakelse på relevante forskningsseminar og -konferanser ved og utenfor AHO.

Forskerskolen startet opp med et nytt kull høsten 2011, med 11 prosjekttilknyttede doktorander med til dels svært ulik tverrfaglig bakgrunn. Særsilt vekt har derfor blitt lagt på å få til en hensiktsmessig og god kobling mellom institutter og på tvers av etablerte fagområder ved AHO. Kontakt og kommunikasjon mellom doktorand og veileder har blitt etablert på et tidlig tidspunkt, og det har blitt fulgt opp gjennom fastsatte veiledningsmøter. Kursmodulene i første semester har forutsatt aktiv deltakelse og jevnlig innleveringer og presentasjoner av kortere egenproduserte tekster fram mot ferdigstilling av revidert prosjektbeskrivelse, litteraturgjennomgang ("literature review") presentasjon av prosjektbeskrivelsen ved avslutningen av siste semester.

Resultatet av første semester er blitt en utfordrende og relevant forskerskole som ble meget godt evaluert av doktorandene.

AHOs egen forskningsvirksomhet er voksende, og det har de senere årene blant annet blitt etablert forskningssentra på alle institutter. I tillegg til en mangedobling av eksterntfinansierte prosjekter med doktorander knyttet til seg. Doktorander rekrutteres også i økende grad til treårige stillinger gjennom disse eksterntfinansierte prosjektene. Forholdene nevnt ovenfor stiller andre krav til forskerutdanningen enn tidligere, og AHOs styre vedtok i september 2011 en revisjon av Forskerskolen (2008-2010). Revisjonen innebærer blant annet at Forskerskolens omfang har blitt redusert fra 60 til 45 studiepoeng, og at den skal ha en modulær struktur, der modulene skal være selvstendige, utbyttbare enheter med fastsatte studiepoeng. Faste moduler kan gjentas.

Økt fleksibilitet betyr at prosjekttilknyttede kandidater kan tas opp fortløpende og på best mulig måte innrette sitt arbeid etter prosjektets tidsplaner. I det første semesteret fokuseres det på generell forskningsintroduksjon (totalt 30 studiepoeng), mens andre semester består av fagspesifikke, individuelt tilpassede moduler (totalt 15 studiepoeng). Kursmoduler vil kunne tas mer uavhengig av fastsatt rekkefølge, og de vil kunne erstattes av alternative kursmoduler ved andre institusjoner. Sistnevnte vil særlig være aktuelt for doktorander som arbeider innenfor fagfelt utenfor AHOs tradisjonelle fagområder, eller som er interesserte i å knytte relevante fremtidige kontakter ved andre forskningsinstitusjoner.

Den nye ordningen gjelder fra opptak 2012.

Tabell 15: Aktive doktorander på ph.d.-programmet per 31.12 2011. Oversikten inkluderer ikke fast ansatte lærer ved AHO som tar doktorgrad på deltid.

Institutt for arkitektur	Institutt for form, teori og historie	Institutt for urbanisme og landskap	Institutt for design	Doktorander uten tilhørighet	Totalt
6	8	12	10	4	40

Tabell 16 Statistikk forskerskolen 2008-11

	Tatt opp	Fullført	Frafall
Kull 9 - opptak H-08	16	16	0
Kull 10 - opptak H-09	5	5	0
Kull 11 - opptak H-11	11	0	0

Verkstedene

Verkstedene omfatter

- Byggehall for fullskala- og gruppeprosjekter
- Treverksted utstyrt som et snekkerverksted
- Plastverksted for modellbygging og digitale produksjonsmetoder
- Metallverksted med sveiseutstyr og spesiell metallbearbeiding
- Lettverksted, døgnåpent og studentstyrt verksted med lettere maskiner og montering/arbeidsplasser, lakkrom, gipsrom og billeirerom.
- Rapid prototyping (jfr. 2010 rapport, forfattet av Einar Fagerås)

I den grad man kan ta Læringsmiljøundersøkelsen og den lave svarprosenten seriøst, viser den at verkstedene fungerer godt. Spørsmålsstilling og gjennomføring av undersøkelsen bør forbedres.

Kapasiteten i verkstedene

Økt antall studenter har gitt større belastning på verkstedene. Ved avslutning av høstsemester kommer innspurt og innlevering av diplomoppgaver og åpning av AHOworks samtidig. Dette medfører minimalt med veiledningstid til den enkelte student. Forbedringer kan gjøres ved utvidede åpningstider og innleie av ekstra bemanning, eller omrokering av tidspunkter for innlevering. Studentene legger mye energi og resurser i verkstedarbeidet.

For 2011 viser verkstedenes samlede materialsalg, til selvkostpriser, størrelsesorden 300 000 kr. I tillegg kommer studentenes eksterne innkjøp, materialer som kursene skaffer selv samt betaling for tjenester i form av cnc-fresing og laserkutting.

Laser

Høsten 2011 tok vi i bruk laserkutter, Trotec speedy 500, med 120W laser og arbeidsområde på 710x1245mm. Denne driftes av verksmestere og studentassistenter. Stor etterspørsel etter tjenesten gjorde at maskinen var i drift minimum 12 timer daglig. Studentassistentene har fått utvidet adgang til verkstedet og kan drifte laserkutter også på kveldstid. AHOworks viste mange nye og spennende løsninger i modellarbeidet. Tjenesten må studentene betale for. Driften skal være selvfinansiert og betalingene skal i hovedsak dekke lønn til studentassistenter.

Automatisering av flisavsug på lettverksted

Etter et par brannspill og at studentene glemmer å starte flisavsugget, så man klart at en automatisk startfunksjon på flisavsug var nødvendig. Ombyggingen startet i desember og ble slutført i januar 2012. Flisavsugget starter på impuls fra maskiner. Positivt resultat, renhold og ryddebehov er minsket. Kampanjen ryddigere lettverksted. I godt samarbeid med SAHO, hvor det er synliggjort hvordan renholdet skal fungere, har vi oppnådd gode resultater. Den enkelte student viser nå større forståelse av nødvendigheten i å rydde etter seg selv.

Veiledning/opplæring

Sikkerheten omkring bruk av verkstedfasilitetene er prioritert. Grunnopplæring, 3 uker med intensiv kurs for nye studenter høsten 2011, ble gjennomført med krav om tilstedeværelse. Dette medførte nesten 100 % deltagelse, kun noen få studenter måtte gjennom en oppsamlingsrunde. At verksted og verksmestere er fullt opptatt denne perioden fører til at andre studenter får begrenset tilgang. Innleie

av ekstra resurspersoner vil gi positiv effekt. Det ligger også et forbedringspotensial i å kunne tilby tilsvarende opplegg for utveksling/ utenlandske studenter.

Som veiledere i verkstedene stiller ofte verksmesterne uten forkunnskaper i oppgavene kurslederen har gitt. Det ligger derfor et betydelig potensial i en bedret samhandling med instituttene og de kurs der studentene har bruk for verkstedene. Studentenes kompetanse i verkstedet kunne også bli betydelig forbedret ved at verksmesterne utvikler spesielle kurs i teknikker, prosesser, materialer, verktøy, modellbygging og konstruksjon.

Driftsavdeling

Driftsavdelingen har i samarbeid med Statsbygg Øst, startet arbeidet med universell utforming. Det ble i 2011 foretatt en kartlegging av behovet og utarbeidet en arbeidsplan på bakgrunn av denne. Arbeidet er startet med bl.a. oppsetting av nye rekkverk i trappehus.

Skiltprosjektet har avsluttet forarbeidet og skiltingen vil bli gradvis gjennomført. Skiltingen skal tilpasses universell utforming.

I forhold til undervisningsrommene er kjølingen på datasalene forbedret og lys i taket på diplomsal montert. På grupperommene er det montert utvendige elektriske persienner.

10. Etter- og videreutdanning

Nye kull for de to programmene for videreutdanning på masternivå, Master i arkitekturvern og Master i urbanisme, begynte våren 2011. Begge programmene er et deltidsstudium, med en normert studietid på tre år, hvor de første to årene er undervisning og det siste året brukes til å skrive masteroppgaven. Antall erfaringsbaserte masterstudenter i arkitekturvern og urbanisme er som følger:

Tabell 17: Antall erfaringsbaserte masterstudenter:

	Kull 2011		Kull 2008		Kull 2005		Kull 2004	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Master i arkitekturvern	8	2	2	1	1	0	-	-
	14							
Master i urbanisme	4	3	5	4	4	1	0	1
	22							

Gjennomførte forbedringer

En del administrative funksjoner har blitt styrket i løpet av det siste året. Det gis bedre administrative informasjon ang. utsatt innlevering og kontinuasjonseksamen etc. og tettere oppfølging. I motsetning til tidligere har dette ført til at studentene søker om utsatt innlevering med nødvendig dokumentasjon innen innleveringsfristen, og at de som stryker til eksamen har mulighet til å ta kontinuasjonseksamen i samme studiesemesteret/året i stedet for å vente til slutten av studiet. Både studieadministrasjonen og studentene har dermed fått bedre kontroll over studiet. En annen forbedring er at det er tettere samarbeid mellom studieadministrasjonen og økonomiavdelingen som sikre bedre kontroll over innbetalinger av kursavgift.

Utfordringer

Forsinket utsending av fakturaene for kursavgift: Økonomiavdelingen har ansvaret for utsendingen av fakturaene for kursavgift. I begynnelsen av semesteret og særlig i vårsemesteret er det der mest hektiske perioden i økonomiavdelingen. Dette fører til at fakturaene vanligvis ikke blir sendt før ca. én måned etter kurset har begynt. Økonomiavdelingen må enten sikre at fakturaer sendes ut ved starten

av semesteret ellers foreslås at studieadministrasjonen tar over ansvaret for utsending av fakturaene for kursavgift.

Normert studietid er tre år og studentene kan bruke maksimum fem år på å bli ferdig med studiet sitt. Enkelte forhold bør tydeliggjøres i forskriften. For det første må det bli tydelig at studenten må betale kursavgift innen fristen for hvert semester med mindre man har fått innvilget premisjon. Disse forholdene kan også gjøres klare gjennom en kontrakt mellom den enkelte student og AHO. For det andre får studentene tildelt en veileder fra AHO. Hvis studenten velger å benytte ekstern veileder må dette dekkes av studenten selv.

For hvert kull har ca. 10 studenter blitt tatt opp for både Master i urbanisme og Master i arkitekturvern. I tillegg kommer det et par gjestestudenter for enkelte moduler. Én student for kull-2011 har trukket seg etter at programmet hadde begynt. Praksis har vært at man behøver ikke å betale kursavgift hvis man trekker seg fra studiet selv om man har takket ja til tilbud og har begynt på studiet. Spørsmålet er hva som skjer hvis flere avbryter sitt studie og kun noen få forsetter. Programmet må uansett kjøres selv om det kun blir én student igjen. Det vil neppe skje men spørsmålet om studentene behøver å betale kursavgiftene hvis man avbryter sitt studie bør tas opp mellom studieadministrasjonen og de ansvarlige instituttene, og gjerne samarbeide med økonomiavdelingen om en analyse av den økonomiske situasjonen for de to programmene.

En evaluering av de erfaringsbaserte masterprogrammene ble gjennomført våren 2010. Jeg mener at dette ikke er tilstrekkelig og at evaluering av hver enkel modul bør gjennomføres. Dette vil gi mulighet til å forbedre AHOs undervisningskvalitet. Samtidig vil det være mulig å gi potensielle søkere mer åpen informasjon om studiet for å gjøre det enklere om man vil ta studiet.

Konklusjon

Det har generelt blitt bedre kontroll av videreutdanningsprogrammene – tettere oppfølging av studentene og flere av studentene fra de tidligere kullene har eller vil snarlig avslutte studiene. Det er imidlertid nødvendig å tydeliggjøre regler ang. innlevering av masteroppgave og betaling av kursavgift. Det er også behov for evalueringer av kurs for å ytterligere forbedre undervisningskvaliteten.

11. Studentmerittering

Student	Konkurranse / pris	Utdyping	Tidspunkt	Lenke
Peder Bakken, Sindre Blakkar, Veronica Berge, Saulius Bulavas, Eirik DammenWing Yi Hui, Jiao Luo, Sara Martinez, Adam Richards, Oda Solberg, Yuichiro Onuma, Lap Ming Wong	AHO WORKS V2011 Pris for <i>fremragende bruk av mur eller betong i arkitektur</i>	For prosjektet 'The Caochangdi Un-named Design Group - A Field Study' Prissponsor: Mur- og betongbransjen Norge	09. juni	http://www.aho.no/aho-awards-vinnere
Anja Hole	AHO WORKS V2011 Pris for <i>fremragende bruk av tre i arkitektur</i>	For prosjektet 'Kuba Hotel, a Landscape of Cubes for The Big and Small' Prissponsor: Trefokus	09. juni	http://www.aho.no/AHO-WORKS/cube-hotel
Hans-Kristian Hagen	AHO WORKS V2011 <i>Profesjonalitetsprisen</i>	For prosjektet 'Et manifest uten utsikt' Prissponsor: Arkitektbedriftene i Norge	09. juni	http://www.aho.no/aho-awards-vinnere
Ole Alexander Larsen	AHO WORKS V2011 Pris for <i>fremragende bruk av farge i arkitektur</i>	For prosjektet "Puls" Prissponsor: Jotun	09. juni	http://www.aho.no/aho-awards-vinnere
Mats Kemppe Johansen	AHO WORKS V2011 Pris for <i>tverrfaglig, innovativt arbeid</i>	Forstudentprosjekt høsten 2011. Prissponsor: Arkitekturverkstedet i Oslo / Asplan Viak	09. juni	http://www.aho.no/aho-awards-vinnere
Sunniva Førland, Pernille Leivestad, Paul Patrick Donnelly	AHO WORKS V2011 Pris for <i>samferdselsarkitektur</i>	For prosjektet 'One Singel, One Forest- Antwerpen Zuid (Mast west)'. Prissponsor: Statens Vegvesen	09. juni	http://www.aho.no/AHO-WORKS/One-Singel
Rikard Jaucis	AHO WORKS V2011 Pris for <i>fremragende bruk av datagrafikk</i>	For prosjektet 'Kanskje kommer Kongen' Prissponsor: Graphisoft	09. juni	http://www.graphisoft.no/page58203745.aspx
Camilla Erikstad og Hedda Fjermestas Aase	AHO WORKS V11 Pris for <i>energieffektivitet og bærekraft i arkitektur</i>	For prosjektet 'A small house in Tokyo'. Prissponsor: Lavenergiprogrammet	09. juni	http://www.aho.no/aho-awards-vinnere

Synne Geirsdatter Frydenberg	AHO WORKS V2011 <i>Pris for interaksjonsdesign</i>	For diplomprosjektet 'Freke'. Prissponsor: Making Waves	09. juni	http://www.aho.no/aho-awards-vinnere
Romain Briant	AHO WORKS V2011 <i>Pris for bærekraftig design</i>	For prosjektet 'DDR Software'. Prissponsor: Franzefoss	09. juni	http://www.aho.no/AHO-WORKS/DDR-Software
Mario E Pereira og Fredrik Bostad Olsen	AHO WORKS V2011 <i>Pris for innovasjon i design</i>	For prosjektet 'Aided transportation'. Prissponsor: Norsk designråd	09. juni	http://www.aho.no/aho-awards-vinnere
Mario E Pereira og Fredrik Bostad Olsen	AHO WORKS V2011 <i>Pris for form og uttrykk i design</i>	For prosjektet 'Aided transportation'. Prissponsor: Bonytt	09. juni	http://www.aho.no/aho-awards-vinnere
Anne Lene Hårstad, Kaipei Feng	AHO WORKS V2011 <i>Innovasjonspris for brukersentrert design av digitale løsninger</i>	For prosjektet 'Telenor – My Family Events'. Prissponsor: Creuna	09. juni	http://www.aho.no/aho-awards-vinnere
Andre Lygna	AHO WORKS V2011 <i>Pris for kompleksitet og helhetstenkning</i>	For prosjektet 'Origin' Prissponsor: Norske industridesignere (MNID)	09. juni	http://www.aho.no/aho-awards-vinnere
Henrik Ødegård	AHO WORKS V2011 <i>RIBA President's Bronze Medal for 3rd year Bachelor project</i>	For prosjektet 'Tøyen Square – a revitalization and expansion of the Centre og Tøyen'	09. juni	http://www.aho.no/aho-awards-vinnere
Simen Storhaug Christiansen	<i>RIBA President's Silver Medal for 5th year diploma project</i>	For prosjektet 'Siste stopp: Neste by? – en systematisk strategi for suburban boligfortetting på Kolsås'	09. juni	http://www.aho.no/AHO-WORKS/siste-stopp
Cecilie Lande Andersen	AHO WORKS H2011 <i>Pris for fremragende bruk av mur eller betong i arkitektur</i>	For prosjektet 'Bolit - Småskala arkitektur - tektoniske øvelser'. Prissponsor: Mur-og betongbransjen i Norge	26. januar 2012*	http://www.aho.no/Satte-pris-pa-studentarbeidene
Jan Kristian Strømsnes	AHO WORKS H2011	For prosjektet 'Kwant Controls/Nautical	26. januar 2012*	http://www.aho.no/Satte-pris-pa-

	<i>Pris for interaksjonsdesign</i>	controls for the future'. Prissponsor: Making waves		studentarbeidene
Thomas Benedict Holth	AHO WORKS H2011 Pris for fremragende bruk av datagrafikk	For prosjektet 'Powerplant NY'. Prissponsor: Graphisoft	26. januar 2012*	http://www.graphisoft.no/page58204024.aspx
Luke James Rodwell	AHO WORKS H2011 <i>Pris for innovasjon i design</i>	For prosjektet 'EM3'.	26. januar 2012*	http://www.aho.no/Satte-pris-pa-studentarbeidene
Eivind Danielsen	AHO WORKS H2011 <i>Pris for fremragende bruk av tre i arkitektur</i>	For prosjektet 'Modulbyggesett for nødhjelp'. Prissponsor: Trefokus	26. januar 2012*	http://www.aho.no/AHO-WORKS/temporary-settlements
Carina Elgvin & Maja Haanæs	AHO WORKS H2011 <i>Profesjonalitetsprisen</i>	For prosjektet 'East Village'. Prissponsor: Arkitektbedriftene i Norge	26. januar 2012*	http://www.aho.no/AHO-WORKS/east-village
Seyedeh Niuscha Dafchani	AHO WORKS H2011 <i>Pris for form og uttrykk i design</i>	For prosjektet 'Toaster revolution – Ceramica'. Prissponsor: Bonytt	26. januar 2012*	http://www.aho.no/AHO-WORKS/Ceramica-Toaster
Halvard Amble, Linda Nikolaisen og Mathilde Dahl	AHO WORKS H2011 <i>Pris for tverrfaglig, innovativt arbeid</i>	For studentprosjekt høsten 2011. Prissponsor: Arkitekturverkstedet i Oslo / Asplan Viak	26. januar 2012*	http://www.aho.no/Satte-pris-pa-studentarbeidene
Sigurborg Osk Haraldsdottir	AHO WORKS H2011 <i>Pris for samferdselsarkitektur</i>	Prosjektnavn 'A New Image for Lillestrøm'. Prissponsor: Statens Vegvesen	26. januar 2012*	http://www.aho.no/Satte-pris-pa-studentarbeidene
Rebecca Riordan Larsen, Linn-Hege Øverstad og Ulrikke Pedersen	AHO WORKS H2011 <i>Innovasjonspris for brukersentrert design av digitale løsninger</i>	For prosjektet 'Beyond Risør / The future is fiction'. Prissponsor: Creuna	26. januar 2012*	http://www.aho.no/Satte-pris-pa-studentarbeidene
Laura Caputo, Sunniva Førland, Paal Henning Løkke	AHO WORKS H2011 <i>Pris for energieffektivitet og bærekraft i arkitektur</i>	For prosjektet 'This Is My Home'. Prissponsor: Lavenergiprogrammet	26. januar 2012*	http://www.aho.no/AHO-WORKS/this-is-my-home

Stian Normann Andersen, Julian Kristoffer Guribye, Wanxi Li, Wei Zhang, Christian von Hanno (The Salto team)	AHO WORKS H2011 <i>Pris for bærekraftig design</i>	For prosjektet 'Salto/ Quick charging solutions for EVs'. Prissponsor: Franzefoss	26. januar 2012*	http://www.aho.no/Satte-pris-pa-studentarbeidene
Manuela Aguirre Ulloa, Renata Mikalauskaite og Linda Blaasvær	AHO WORKS H2011 <i>Pris for kompleksitet og helhetstenkning</i>	For prosjektet 'PolicySupport.net'. Prissponsor: Norske industridesignere (MNID)	26. januar 2012*	http://www.aho.no/Satte-pris-pa-studentarbeidene
Gisle Simonsen, Kristian Grøstad, Mari Ervik Sætre og Mari Nysveen Hellum	AHO WORKS H2011 <i>RIBA President's Bronze Medal for 3rd year Bachelor project</i>	For prosjektet 'Sykt lykkelig'.	26. januar 2012*	http://www.aho.no/AHO-WORKS/sykt-lykkelig
Sigrun Vik	Brit Insurance Designs of the Year	Nominert i kategorien årets "Brit Insurance Designs of the Year" for studentprosjektet 'ACT brannslukningsapparat'.	17. januar	http://designmuseum.org/media/item/77376/3431/BRI-T-nominees-announcement-2011-final.pdf
Stine Madelen Kristoffersen, Mona Kleven Lauritzen og Simon Søgner Tveit	2011 Life Jacket design Competition	Nominert	Februar	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2011/Sosiel-redningsvest-kan-vinne-designkonkurranse/
Studiokurset 'Fleksible bygg: Prosjektering av kultur-bygg i Lillesand' (MA Arkitektur)	Utstilling av studentarbeider i Lillesand rådhus	Prosjektene ble presentert i fbm utstillingsåpningen.	16.-27. mars	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2011/Bidrar-til-byutviklingsdebatt-i-Lillesand/?idkeep=True&id=7398_551822
Fordypningskurset 'Arkitektur & Film: Kroppens og rommets morfologi'		Visning av fire kortfilmer under lokal markering av Arkitekturens år i Trømsø	02. april	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2011/Studentfilmer-i-Tromso/?idkeep=True&id=7401_551837
Studiokurset 'Kommende og forsvinnende	'RECAST - scener fra Jæren', - utstilling av		05.-28. mai	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2011/Stil

landskap' (MA landskapsarkitektur)	studentarbeider på Senter for kunst og film			ler-ut-strategier-for-Jaren/?idkeep=True&id=7487_560013
Studiokurset 'Kariakoo - transformations i sør'	Utstilling av studentarbeider på Rådhuset i Dar es Salaam.		20. sept	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2011/Stiller-ut-i-Dar-es-Salaam/?idkeep=True&id=9124_581852
Stefan Landøy, Gaute Simonsen, Hedvig Sanderud, Cecilie Nielsen, Marina Haga og Tereza Zamecznik	Studentkonkurranse om ny nærenergi-sentral på Hegreneset, Bergen	For prosjektet 'Dørgende våt'.	25. nov	http://www.aho.no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2011/Enstor-dag-i-Bergen/?id=9345
Stian Korntved Ruud, Siri Yran og Thea Basthus Nilsen	Jury Award - Designer Open, Leizig.	Look to Norway, designkollektiv bestående av studenter fra AHO, KHIO og HiOA. Messedeltagelse samt førstepris i Jury Awards.	28. okt	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2011/Vant-konkurranse-om-energisentral/?idkeep=True&id=9317_585304 http://www.looknorway.com/
Silje Søfting og Eva Marit Tøftum (SHE Design Studio)	Norsk designråds pris Unge Talenter – Åpen klasse	Pris i Åpen klasse for tekstile Between utviklet i fbm diplomoppgaven 'Mixing Materials- Experimental Exploration of Materials'	16. mars	http://www.norskdesign.no/aapen-klasse/materiale-tekstilet-between-article18257-337.html http://www.aho.no/no/Arena/Studentprosjekter/Studentprosjekter/AHO-WORKS-2009/Mixing-Materials--Experimental-Exploration-of-Materials/
Bilal Zia Chaudhry	Unge Talenter – Åpen klasse Norsk designråd	3. plass i åpen klasse for prosjektet diplomprosjektet Otivio.	16. mars	http://www.norskdesign.no/aapen-klasse/otivio-article18258-337.html
Henrik Ødegaard og Tron Wisløff	Landbruks- og matdepartement	1. plass for prosjektet *Modul #1	15. juni	http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt

	ets konkurranse "Framtidens Trebruk"			/Nyheter/2011/Fikk-pris-for-kubisk-gapahuk/?idkeep=True&id=8591_572953
Studiokurset 'Shaping futures'	Utstilling under Idéfestivalen (Universitetet i Oslos 200- årsjubileum)	Oslo med 10 millioner innbyggere i 2111		http://www.aho.no/no/AHO/Aktuelt/Nyheter/2011/Arktekststuderer-stiller-ut-scenario-for-Oslo-i-ar-2111/?idkeep=True&id=8587_573957

*Juryering fant sted i desember 2011.

I tillegg ble det delt ut tre utmerkelser til diplomkullet for høsten 2011. Dette kullet ble eksaminert i januar 2012, og i den forbindelse juryert til disse utmerkelsene.

Joachim Hoen	AHO WORKS H2011 <i>RIBA President's Silver Medal for 5th year diploma project</i>	For diplomprosjektet 'Seaside Second Home'.	26. januar 2012	http://www.aho.no/Satte-pris-pa-studentarbeidene
Wing Yi HUI og Lap Ming WONG	AHO WORKS H2011 <i>Statsbyggs studentpris for fremragende arkitektur, landskapsarkitektur og interiørarkitektur</i>	For diplomprosjektet 'How to LIVE AGAIN'.	26. januar 2012	http://www.aho.no/Satte-pris-pa-studentarbeidene
Gislunn Halfdanardottir og Mathias Kempton	AHO WORKS H2011 <i>Statsbyggs studentpris for fremragende arkitektur, landskapsarkitektur og interiørarkitektur</i>	For diplomprosjektet 'National Purist Routes'.	26. januar 2012	www.puristroutes.com
Henrik Angelsen Haanes	AHO WORKS H2011 <i>Ciscos pris for unge designere</i>	For diplomprosjektet 'Simple things from versatile materials'.	26. januar 2012	

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
Maridalsveien 29
Postboks 6768 St. Olavs plass
NO- 0130 Oslo
Sentralbord: +47 22 99 70 00
www.aho.no